

Aquell dia l'Ona s'havia aixecat amb un propòsit clar: descobrir el secret que tan cautelosament les monges li havien confinat des que l'havien acollit en adopció quan una noia lànguida i pàl·lida se'ls havia presentat amb una cofa amb una recent nascuda a les portes del monestir de Santa Maria de Talló. La mare superiora es va mirar la desconeguda amb un sentiment enterbolit entre recel i enuig. El seu cap no podia concebre que una mare renunciés a un fill per moltes penalitats i motius que es poguessin al·legar. Ella havia tingut els seus moments d'indecisió però finalment havia pres el camí de la fe, la via del recolliment i de l'austeritat.

Els seus pares no van poder entendre mai com una filla seva, pujada amb una educació espartana i criada entre militars, havia pogut sentir la crida de Déu.

Repudiada per la família, va refugiar-se a les ordes del monestir benedictí, entrant amb dinou anys i sotmesa en plena joventut a una disciplina religiosa que la va allunyar per sempre més del món forani. La seva realitat va començar a ser extemporània, dedicada a l'oració i a la contemplació, aviat van fer-li un lloc entre les religioses més intel·lectuals, no en va havia tret matrícula d'honor a Batxillerat i Cou.

El seu dia a dia va esdevenir místic fins a tenir la sensació de viure més en el món de les idees que en el real. Només l'aproximava a la realitat la sala dels acollits, una habitació amb nadons que havien estat deixats al monestir per tal que a la casa de Déu se'ls donés una vida, una esperança, una educació, fins i tot un nom!

La seva posició com a mare superiora no havia

estat fàcil ni gratuïta: havia hagut de passar molts obstacles al claustre fins a fer-se respectar, quantes tensions i paranys li havien orquestrat aquelles quatre parets sagrades, forjades amb la fe però també còmplices de molts patiments i llàgrimes. Les vexacions de les seves companyes havien estat reiterades en el moment de la seva incorporació, justament quan més suport hauria necessitat per la falta de caliu familiar. Sovint li va faltar un ai per abandonar el reclusament monacal, però a darrera hora sempre hi havia quelcom que la deturava, potser havia entès que el món terrenal era un pas infranquejable per arribar a la via del coneixement, però un pas necessari i gens recompensat en el seu cas.

S'eixugava les llàgrimes amb prestesa quan s'acostava alguna monja àvida de veure-la patir, i s'enfortia pensant que aquelles vivències eren d'obligat compliment per arribar a sentir la comunió amb Déu. Malgrat tot hi havia quelcom confortable dins el monestir: es respirava la fe, s'entretreixia un camí inexorable cap a la perfecció de l'ànima, una via per a la retracció i l'enfortiment de les parts dèbils dels humans. Així és com l'Elionor es va anar endurint, entre sanglots i pregàries, entre retrets i l'avidesa de coneixement que li oferien els incomptables llibres que omplien la biblioteca del claustre.

L'Eladi havia estat el detonant per adonar-se definitivament que el seu cos no el volia sotmetre a les passions terrenals, aquell noi de només disset anys havia aconseguit corsecar-li els sentiments cap als homes: quan la tenia ben encandilada s'havia suïcidat deixant una nota on deia que res el lligava a la vida, ni tan sols

una menció a la noia que sense haver contret núpcies es quedava vídua de per vida. Sense l'Eladi el món terrenal deixava de tenir raó de ser, va ser així com l'Elionor es va recloure al convent per sempre més, lluny de les passions humanes però no lluny de la perversitat dels humans, el que passa que això aleshores no ho sabia.

Des que la van anomenar mare superiora, els moments de contemplació s'havien anat reduint fins a tenir la sensació que s'havia convertit en una persona refunfunyaire i agre, que només servia per fer pregàries i dirimir conflictes entre les serventes de Déu, que sovint s'oblidaven dels manaments més primaris de respectar i ajudar al pròxim.

No podia deixar de mirar-se aquella nena que havia aparegut un bon dia al convent amb una cofa; la seva mare no va vessar ni una sola llàgrima, realment la sensació mentre s'allunyava no semblava ser de pena sinó d'un gran alleujament.

Els rínxols d'or li tapaven una carona i uns ulls verds que semblaven veure per primer cop el camí de la veritat. No els havia donat ni un nom pel nounat.

De sobte va recordar que amb l'Eladi havien parlat que si mai tenien una nena li posarien Ona, en honor a les tardes vora el mar que havien compartit junts al peu del penya-segat del seu poble natal i on les ones s'estrellaven contra les roques fent saltar una escuma blanca que desprenia una forta olor de sal. Van ser els millors dies de la seva vida, una felicitat efímera però veraç.

L'Ona va convertir-se en el centre d'atenció de tot el convent: aquelles monges amb l'hàbit negre i amb posat crèdol van poder materialitzar l'instint maternal i

aquella nena espavilada es va convertir aviat en el centre de les atencions de les devotes, que es desvivien per donar-li el biberó fins que amb els anys es va anar convertint en una joveneta esvelta i riallera, amb una llarga cabellera que la feia més alta del que realment era: l'Ona era una noieta atractiva, intel·ligent, curiosa i persistent que sovint portava de corcoll a les monges amb els seus rebuscats enigmes, que trigaven dies i fins i tot mesos a resoldre. Tenia un do innat per resoldre situacions complicades, segurament el fet de sentir-se adoptada l'havia portat a desenvolupar un sisè sentit que en una infantesa normal no despuntaria, però que enmig d'un sacerdocí ella s'havia hagut d'imaginar moltes vegades.

Com seria viure en una família amb un pare i una mare com llegia en les lectures sagrades que posaven al seu abast i no enmig d'una colla de dones dedicades tot el dia a l'oració i allunyades voluntàriament de tota vinculació terrenal, especialment dels petits plaers que li semblava que l'esperaven fora d'aquelles parets del convent...

Havia set en una classe de pregària llatina on l'Ona s'havia adonat que vivia enclaustrada en una vida irreal on la felicitat que havia conegut fins als seus setze anys era efímera i intuïa que rera aquelles parets hi havia tot un món per descobrir. L'únic contacte que havia tingut amb els homes, a part de les visites del bisbe d'Avinyó que solia aparèixer en els dies festius en què es feia un àpat generós i succulent, lluny de la sobrietat del dia a dia, era el vell jardiner. En Joan tenia cura fins i tot dels esbarzers més amagats, semblava que es delia amb la seva feina, manejant el dai amb la destresa d'un

Déu de l'Olimp i amanyagant les flors que al pas desprenien unes aromes sumament captivadores i sensuals. Va ser l'ancià qui va ensenyar a la joveneta a manipular les eines del camp, fins i tot un dia li havia deixat provar un dels seus tresors més preuats: el moticultor. El cas és que l'Ona li tenia el cor robat, era la néta que mai havia tingut. Quan el van alliberar de la presó amb cinquanta anys, després de complir una condemna per un delicte de sang que no havia comès, la seva dona i fills ja s'havien oblidat d'ell i havien refet les seves vides sense deixar-li cap espai. És llavors quan l'expresidiari es va recloure en un lloc fora la societat on no pugués ser jutjat injustament per segona vegada. El seu cor s'havia debilitat molt tots aquells anys però entre les monges va sentir-se útil i també va palpar un caliu al que ja havia renunciat feia temps. I aquella noieta de només setze anys, a la que havia vist créixer i havia posat sobre els seus genolls, era l'única que li havia sabut treure un somriure sincer, era qui li havia donat una vellesa tranquil·la i feliç en espera de passar a un altre món on esperava que hi hagués justícia divina i Déu el pugués alliberar de la gran pena i decepció d'una vida viscuda en va. En va fins que va aparèixer l'Ona amb les seves ànsies vitalistes de coneixement, era un belluguet que es delia per conèixer els secrets més intrínsecs que romanien adormits sense ser destapats, era alegre, divertida i, sobretot, estimava molt alhora que demanava a crits la mateixa estimació. En Joan li feia de pare i d'avi a la vegada, a vegades essent més permissiu i d'altres menys tolerant, depenent del grau de trapelleria de la jove orfa.

La mare superiora va convertir-se també en una

mare per ella, malgrat que a l'entrar a l'adolescència havia anat notant el desarrelament de l'Elionor. L'Ona ho percebia en forma de desencís i sovint se sentia incompresa. El que desconeixia l'Ona és que una jove Elionor de disset anys havia perdut el seu xicot Eladi just quan s'havia enamorat perdudament i de per vida d'aquell noi que volia estudiar Dret i que prometia ser un dels jutges més temuts i respectats de tot el Capcir. Era alegre, despert, atractiu...l'Elionor havia gaudit amb ell de les seves primeres i úniques experiències sexuals; l'Eladi la va tractar sempre amb respecte, amb tendresa...què l havia empès doncs a llevar-se la vida? No tenia cap dubte que es delia per ella, que l'amor era mutu, que les promeses d'amor etern eren sinceres. La incomprensió, el profund sentiment de pèrdua i de desesperança, la falta de suport dels seus pares l'havien portat a recloure's de la vida, a renunciar als plaers que li havien estat prematurament segats, a soterrar el seu patiment en forma de vida contemplativa, sense lligams familiars, fent un trencament absolut amb el passat. La seva mare s'havia acomiadat d'ella entre plors i súpriques, en canvi son pare semblava alleugerit d'alliberar-se d'una filla que no li havia sortit com ell volia; un nen que seguís la seva carrera exitosa de militar i al que el cognom del pare i les medalles guanyades l'acompanyarien i honorarien en una fulgurant carrera militar. Desitjos frustrats quan la llevadora va anunciar l'arribada d'una nena. Una nena! Bé, potser encara podria tenir un hereu baró. Però no, el destí no els va deparar cap més descendent i aquella filla quan més gran es feia més allunyada dels seus projectes estava, fins que les diferències de parer van esdevenir

irreconciliables. La frustració va aparèixer a la vida del seu pare en forma d'un caràcter agre i dèspota que van acabar de fracturar la família fins que l'Elionor va decidir ja amb dinou anys posar distància entre mig i volar cap a una opció de negació de la vida.

En silenci sa mare mai més va poder perdonar el seu marit per la falta de tendresa cap a la seva filla i...cap a ella. Des que s'havien casat havia viscut una vida plena d'absències (Afganistan, Mali...); havien estat molt diversos i llunyans els destins amb què el seu marit havia anat pujant de galons, lluny de la seva família però cacic i dictador en les seves breus tornades. Mare i filla s'havien avessat a viure sense ell, fins i tot respiraven alleujades quan partia sense data fixa de tornada, potser dies, setmanes, mesos... però sempre acabava tornant, envalentonat amb les condecoracions que ja l'havien convertit en capità de la companyia de caçadors i esquiadors d'alta muntanya a mitjana edat.

L'Elionor veia en l'Ona les possibilitats d'una vida plena que ella havia estat incapaç de viure i seguint els dictats del seu cor corsecat s'havia reclòs de la vida mateixa, destacant entre les monges des del mateix dia que va entrar i fins a ser proclamada mare superiora. La seva practicitat i intel.ligència eren ingredients bàsics per sobreviure a les experiències del convent, on tota novetat de l'exterior era blindada molt abans que succeís i tot, restant incomunicades i aïllades. El seu dia a dia era místic, contemplatiu, tot i que l'Elionor havia aportat un toc més terrenal a la seva convivència: havia permès l'entrada del diari, fet que va significar la relativa modernització de la institució benedictina, que vivia al marge de la societat i ara com a mínim tenien

un fil conductor que els passava com una pel·lícula del que succeïa a només vint quilòmetres de la seva reclusió.

L'Ona amb quatre anys ja havia après a llegir i, àvida de coneixement, aviat va sorprendre a tothom amb les seves dots d'oratória. Però cal dir que el seu discurs no era retòric ni cal·librat, sinó que li sorgia de dins com un do innat. Aviat va adquirir un ple domini del llatí, fet que la va motivar a endinsar-se a desxifrar algun dels grans enigmes de les obres llatines que omplien la biblioteca del claustre, manuals que requerien la conjugació de les declinacions per esbrinar el seu vertader significat, a voltes encriptat amb epitafis romans que traspassaven el mateix sentit de les seves paraules. L'Ovidi la va captivar des d'un inici, i no pel seu extens volum d'obres publicades sinó per les seves frases enigmàtiques que segons l'Ona amagaven significats que no s'intuïen en la primera lectura. El poeta atenenc escrivia en forma de díctics elegíacs i a l'Ona li fascinava la incorporació de mites i llegendes sobre transformacions sobrenaturals tan pròpies de les tradicions grega i romana. S'imaginava emocionada el misteri que segles abans envoltava la vida dels habitants d'aquells mateixos verals: havien descobert algun secret que amb el pas dels anys hauria romangut silenciats per les infranquejables parets del monestir?

Un matí el vell jardiner, avessat a parlar poc i escoltar molt, va trencar el pacte de silenci que tenia amb el sacerdot i va xiuxiuejar a cau d'orella d'una intrèpida Ona que sota aquells pilars romànics s'amagava un gran secret, guardat i custodiat generació rera generació. La nena en realitat no pertanyia a la

comunitat religiosa, i mai podria ser elegida custodiadora de l'enigma. És per això que un dia que estava amb la mare superiora li va etzibar la pregunta:

-En què consisteix el secret que tan curiosament guardeu?

L'Elionor es va sobresaltar en adonar-se que aquella joveneta podia posar en perill els pilars més bàsics de l'organització, es va empassar saliva i va decidir obviar la resposta.

-Estimada, no hauries d'estar estudiant en aquests moments? Crec recordar que t'examines en breu de Teologia llatina o sigui que, senyoreta, vés fent colzes enlloc de perdre el temps en bajanades.

L'Ona, obedient, va prosseguir el seu estudi no abans sense fer un mos per pair la impressió que la pregunta li havia causat a la cara impertèrrita de la monja. Li havia vist caure una suor del front i fins i tot s'atreviria a veure-li una ombra de dubte que li havia planejat per la cara durant uns breus instants, els suficients perquè l'Ona s'adonés que alguna cosa havia fet tambalejar la seva rutina diària. Va agafar una llesca de pa i la va sucuar amb un polsim de sucre i un raig d'anís. La superiora li va acaronar els cabells i li va dedicar un somriure excessiu, com volent treure importància a la pregunta, però en realitat no havia passat per alt a cap de les dues que els llavis li tremolaven, i això només es produïa quan la seva tutora legal amagava alguna cosa o estava alterada per algun fet.

-Eli, qui són els meus pares? Quan em vindran a buscar? Va deixar anar l'Ona provocant-li un sospir de pena i d'alleujament a la vegada, semblava que s'havia

oblidat del secret...

-Em vas dir que la meva mare t'havia promès que algun dia tornaria a buscar-me, vull conèixer-la, entendre els motius per deixar-me a la vostra congregació. Per què no ha tornat? Les llàgrimes li regalimaven carona avall i entre sanglots preguntava un cop i un altre a la que sovint anomenava mama sense rebre cap resposta en ferm; a l'Elionor cada cop que es produïa un episodi com aquell se li encongia el cor, fins i tot se sentia una mica culpable per haver abandonat ella a sa mare. S'hauria oblidat d'ella? Ploraria d'enyorança com l'Ona plorava per una mare a qui ni tan sols recordava? Les cartes que s'havien anat enviant cada cop havien esdevingut més espaciades, fins al punt que s'havia tallat la comunicació durant mesos seguits fins al punt de sentir-se orfa de pare i mare.

Des de la mort de l'Eladi la seva vida havia deixat de tenir sentit, fins un dia en què va notar que l'amor tornava a estar present en ella: aquella nena petita i juganera que havia acollit i educat ella mateixa li havia despertat un instint maternal que desconeixia que tenia. És per això que quan sentia els plors desconsolats de l'Ona enyorant uns pares que l'havien abandonat sense ni mirar enrere li havia fet anar en augment l'estimació cap a ella. Potser havia revertit la falta d'amor vers els seus pares cap aquella nena indefensa i sola que vivia una vida diferent a la resta de nens que jugaven als patis de les escoles i feien família al voltant d'una taula rodona.

Malgrat que en les seves entranyes patia un buit existencial que la marcava per sempre, l'Ona era una nena estimada per tots, bé, per tots menys per l'Ofèlia,

una monja que des que l'Elionor va entrar al convent ja hi era i ja feia la mateixa cara d'amargada i malèfica. L'Ofèlia complia en vida un càstig que li havien imposat els seus tiets adoptius: havia intentat abusar de la seva neboda de pocs mesos i la mateixa família l'havia desterrat amb només disset anys a la casa de Déu, havent de complir un celibat forçós de per vida i privada de tot contacte amb l'exterior.

L'Ona sempre s'havia mirat amb recel aquella dona a la que mai havia vist d'aprop perquè ho tenia prohibit. Fins ben entrada la pubertat no va ser conscient del motiu d'aquest desterrament. El tema dels abusos repugnava tothom, és per això que tothom l'evitava. Ella s'havia resignat a ser tractada com una leprosa i el celibat al que havia estat obligada l'havia dut a un món frustrat de passions insanes, impròpies del seu sexe i de la seva condició. Dins el convent havia pogut superar el seu passat vergonyós, però quan va aparèixer l'Ona els instints sexuals se li van desfermar de nou, encara que aquest cop es va guardar prou d'actuar doncs tenia els ulls de la mare superiora clavats damunt seu. Quan l'atacaven els impulsos carnals s'havia après a conformar a fer-se tocaments per aplacar-se la lívido. S'apujava l'hàbit i amb els dits s'estimulava el clítoris fins arribar a l'èxtasi. Lluny de sentir-se culpable sentia com si cada tocament fos una revenja cap aquella colla de devotes que s'haguessin escandalitzat d'allò més si haguessin intuït la falta de vocació religiosa de l'Ofèlia i la perversió sexual que regia els seus pensaments. L'Ona sempre s'havia mirat aquella dona amb una barreja de sentiments entre pena i por, passant per petits lapsus de compassió.

En un dels vells llibres on la monja bibliotecària s'apuntava amb diligència les entrades i sortides del convent, va descobrir el nom de la seva mare: Gisela Valls Masot, oriünda del capcir i nascuda el 1970, orfa de pare i mare, dona de “dubtosa reputació”. Era un informe escuet però almenys ara sabia alguna cosa més. Feia esment al nadó, al qui ni tan sols havia llegat un nom, i al·legava no poder-se fer càrrec de la nena i la donava en adopció al Priorat, desentenent-se'n de qualsevol responsabilitat per abandonament i firmant un paper de renúncia expressa i irrevocable d'aquella preciositat a qui l'Elionor batejaria al cap de poc com a Ona, en record de les tardes que havia passat amb el seu estimat Eladi vora el mar, escoltant el trencament de les ones contra les roques que s'estenien sota els seus peus, aliens al terrible i imminent futur que els esperava.

Lluny d'aquelles contrades i aliè als problemes de la gent que habitava el monestir de Santa Maria de Talló, un jove oficial es debatia en un duel contra l'enemic; el seu escamot estava des de feia setmanes en alerta màxima per l'amenaça terrorista i aquell dia tràgic, després de l'explosió, s'havia decretat l'estat de setge a tota la regió del Llenguadoc, estant al càrrec dels militars la repressió i la captura dels insurrectes que en nom d'Al·là havien fet volar l'aqueducte d'Orb, causant divuit morts i una dotzena de ferits, alguns d'ells greus.

Erau era un regió tranquil·la però els indicis que hi havia una cèl·lula gihadista van portar en Marc a desplaçar les seves tropes a la zona, causant el pànic entre la població, poc avessada a sobresalts de cap tipus. Malgrat no poder evitar l'atemptat, sí van poder perseguir l'enemic. La lluita els va portar fins la catedral

de Besiers, on van poder detenir els darrers terroristes que s'havien amagat a la casa de Déu pensant que allà ningú els cercaria, però una filtració del pare Joseph va portar el recent condecorat oficial i a tres militars més a fer les detencions oportunes.

Quan era dins la cripta de la catedral, alguna cosa lluent va cridar-li l'atenció. Es va atansar amb cautela cap als mitralls que presidien la sala oval i que desdibuixaven unes ombres diferents segons el pas de la claror. Un bri de llum semblava marcar un pas fictici que conduïa a unes escales de cargol. En Marc, agosarat de mena, va fer cas al seu instint que li menava pujar l'escala i, de sobte, una trencadissa el va posar en alerta. -Què havia estat aquell soroll, alguna cosa de vidre segur. Va córrer escales amunt i es va trobar amb una portella de fusta recoberta amb barres de ferro que romania entreoberta... Just al mig d'aquella estança un degoteig de sang era el presagi que alguna cosa no rutllava bé: el pare Joseph romania estès a terra, enmig d'un bassal de sang, amb els ulls que li sortien de les pupil·les com si vulguessin pronunciar unes paraules que ja mai més sortirien de la seva boca emmudida per l'impacte d'una bala mal intencionada.

En Marc es mirava l'escena encara impactat pels esdeveniments mentre la científica intentava aclarir l'autoria dels fets. No creia que aquella mort estigués relacionada amb cap acció gihadista, malgrat el sacerdot hagués enviat la filtració que els terroristes estaven atrinxerats dins la capella de la catedral de Besiers, fet que havia permès detenir-los a tots, o quasi tots...

-Qui podia tenir intenció d'assassinar aquell noble sacerdot, un exemple de moral i de fe, famós pels

seus sermons antiviolença i a favor de la família i predicador nat dels valors cristians, més conservador que no pas trencador... en Marc no parava de donar voltes a aquella estança freda, ombrívola, presidida per una enorme taula rodona i una biblioteca plena de llibres sagrats. Una xemeneia sense vida aguaitava l'escena sense esperança de ser atiada mai més pel seu amo, que cada matí feia foc per sentir caliu mentre treballava en un llibre que havien de ser les seves memòries...inacabades.

Els de la científica van trobar un paper esquinçat dins la mà dreta de la víctima, que l'havia retingut amb tanta força que encara estava impregnat de suor. Només unes lletres presidien el full: convent de Talló.

Ja de nou al quartel militar de Perpinyà, el jove oficial no podia parar de donar voltes als fets que havien passat just el dia abans i sentia una barreja de frustració per no haver pogut evitar l'atemptat terrorista i haver perdut tres civils i dos militars en l'explosió de l'aqueducte. Què havia fet malament? Havia pecat d'ingenu? Estava preparat per dirigir el seu escamot o l'havia posat en perill de mort innecessàriament? Les preguntes li inundaven la ment al temps que es preguntava qui podia haver comès l'assassinat del pare Joseph... Alguna cosa li deia que algú dels seus havia fet una filtració que havia comportat la dissort del vell sacerdot, però qui? I per què? Qui coneixia la missió a la regió d'Erau? Massa preguntes sense resposta, potser fins i tot estava tan atabalat per la culpabilitat de les morts que el portava a fer deduccions massa surrealistes...

Santa Maria de Talló, eren les darreres paraules